

OKRESNÁ PROKURATÚRA VEĽKÝ KRTÍŠ
Banická 3, 990 80 Veľký Krtíš

Číslo: Pv 491/17/6610-26
EEČ: 2-50-86-2020

Veľký Krtíš 22.04.2020

U Z N E S E N I E

Trestná vec: obv. **XXXXX**
Trestný čin: prečin: úverový podvod podľa § 222 odsek 1 Trestného zákona
Rozhodol: prokurátorka Okresnej prokuratúry Veľký Krtíš

Podľa § 215 odsek 1 písmeno b Trestného poriadku **zastavujem** trestné stíhanie obvineného:

XXXXX

dátum narodenia: XXXXX
miesto narodenia: XXXXX
rodné priezvisko: XXXXX
trvalé bydlisko: 159, XXXXX
väzba: nie

ktorý je trestne stíhaný pre trestný čin:

- prečin: úverový podvod podľa § 222 odsek 1 Trestného zákona
štádium: dokonaný trestný čin
forma trestnej súčinnosti: jeden páchatel' vo veci

na tom skutkovom základe, že:

dňa XXXXX v meste XXXXX prostredníctvom obchodného zástupcu uzatvoril so spoločnosťou XXXXX XXXXX zmluvu o spotrebiteľskom úvere XXXXX predmetom ktorej bolo poskytnutie bezúčelového spotrebiteľského úveru vo výške 300,- €, úver sa zaviazal uhrádzať pravidelnými 12-timi splátkami mesačne po 58,80 € s tým, že prvé štyri splátky zaplatí po 1,- €, pričom súčasťou zmluvy je aj žiadosť o úver XXXXX z XXXXX do ktorej žiadosti úmyselne uviedol nepravdivé údaje a to tým, že zamlčal svoje ďalšie záväzky plynúce z exekučného konania, ktoré je vedené voči nemu na XXXXX zaplataenie 33,20 € a tiež zamlčal ďalšie záväzky ktoré má voči ďalším nebankovým spoločnostiam a to spoločnosti XXXXX zo zmluvy XXXXX voči spoločnosti XXXXX zo zmluvy č. XXXXX voči spoločnosti XXXXX voči spoločnosti XXXXX, XXXXX XXXXX zo zmluvy XXXXX na základe nepravdivých údajov mu bol úver poskytnutý, sumu vo výške 300,- € prevzal, mesačné splátky nespláca a takýmto konaním pre spoločnosť XXXXX, XXXXX, IČO XXXXX spôsobil škodu nie menej ako 300,- €,

lebo tento skutok nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci.

Odôvodnenie:

Uznesením vyšetrovateľa PZ Okresného riaditeľstva PZ, odbor kriminálnej polície XXXXX zo dňa XXXXX XXXXX podľa § 199 odsek 1 Tr. por. začaté trestné stíhanie a súčasne bolo podľa § 206 odsek 1 Tr. por. vznesené obvinenie obvinenému za prečin úverový podvod podľa § 222 odsek 1 Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

dňa XXXXX v meste XXXXX prostredníctvom obchodného zástupcu uzatvoril so spoločnosťou XXXXX XXXXX zmluvu o spotrebiteľskom úvere XXXXX predmetom ktorej bolo poskytnutie bezúčelového spotrebiteľského úveru vo výške 300,- €, úver sa zaviazal uhrádzať pravidelnými 12-timi splátkami mesačne po 58,80 € s tým, že prvé štyri splátky zaplatí po 1,- €, pričom súčasťou zmluvy je aj XXXXX z XXXXX do ktorej žiadosti úmyselne uviedol nepravdivé údaje a to tým, že zamlčal svoje ďalšie záväzky plynúce z exekučného konania, ktoré je vedené voči nemu na Okresnom súde XXXXX zaplataenie 33,20 € a tiež zamlčal ďalšie záväzky ktoré má voči ďalším nebankovým XXXXX a to spoločnosti XXXXX zo dňa XXXXX voči spoločnosti XXXXX zo dňa XXXXX voči spoločnosti XXXXX zmlúv XXXXX, voči spoločnosti XXXXX, XXXXX XXXXX zo zmluvy XXXXX zo dňa XXXXX na základe nepravdivých údajov mu bol úver poskytnutý, sumu vo výške 300,- € prevzal, mesačné splátky nespláca a takýmto konaním pre spoločnosť XXXXX, XXXXX, IČO XXXXX spôsobil škodu nie menej ako 300,- €.

Po skončení vyšetrovania bolo voči obvinenému trestné stíhanie podmiennečne zastavené uznesením sp. zn. XXXXX a súčasne mu bola určená skúšobná doba 24 mesiacov. Obvinenému bola tiež uložená povinnosť, aby v skúšobnej dobe uhradil poškodenej strane náhradu škody uzatvorenej v zmysle XXXXX Ďalším uznesením prokurátorky sp. zn. XXXXX bolo v trestnom stíhaní pokračované.

Po preskúmaní obsahu predloženého vyšetrovacieho spisu som dospela k záveru, že výsledky vyšetrovania vykonaného v posudzovanej veci odôvodňujú zastavenie trestného stíhania voči obvinenému podľa § 215 odsek 1 písmeno b) Tr. por..

V priebehu prípravného konania v rámci dokazovania boli vypočutí obvinený, splnomocnená zástupkyňa poškodeného XXXXX, svedkyňa XXXXX, bola zabezpečená zmluva o spotrebiteľskom úvere zo dňa XXXXX spolu so žiadosťou o úver zo dňa XXXXX, všeobecné podmienky poskytnutia spotrebiteľského úveru, splátky a pokuty, mzdové listy obvineného od spoločnosti XXXXX XXXXX, dodatok k pracovnej zmluve, dohoda o rozviazaní pracovného pomeru, správy zo XXXXX z XXXXX spolu s potvrdeniami o poberaní dávky v hmotnej núdzi a poberaní prídavku na dieťa, správou z Okresného súdu XXXXX správami jednotlivých nebankových spoločností spolu s prehľadmi splátok, správou o povesti na obvineného, výpisom z evidencie priestupkov a odpisom registra trestov.

Obvinený uviedol, že si od poškodeného požiadal o úver v XXXXX na zrekonštruovanie kúpeľne. V tom čase žil ešte v spoločnej domácnosti s manželkou.

Následne manželka od neho odišla a on sa dostal do finančných problémov. Do XXXXX pracoval v spoločnosti XXXXX potom začal podnikat' ako živnostník, medzitým mal ešte aj zdravotné problémy a bol bez príjmu. Všetky dlhy, včete dlhu, ktorý má voči poškodenému mieni uhradiť. Čo sa týka zmluvy a žiadosti o úver na základe ktorých mu bol poskytnutý úver vo výške 300,- € tak tieto skutočne uzatvoril a aj vlastnoručne podpísal.

Zástupkyňa poškodeného XXXXX vypovedala, že s obvineným spisovala žiadosť o úver a aj uzatvárala s ním úverovú zmluvu svedkyňa XXXXX. Vo všeobecnosti to prebieha tak, že klient ktorý žiada o úveru, dostaví sa do kancelárie a na podklade predložených dokladov klientom a uvádzaných skutočností, mandatár zistí, či požadovaný úver môže byť klientovi poskytnutý a teda či sa jedná o bonitného klienta. Klienta mandatár zároveň poučí, aby uvádzal pravdivé skutočnosti. U obvineného bola bonita overovaná tým spôsobom, že boli jeho údaje zadané do interného systému PRODIG a boli overované z dostupných zdrojov a to napr. obchodný register, živnostenský register, register dlžníkov sociálnej poisťovni a iné verejne a bezplatne dostupné registre. Tieto previerky považuje spoločnosť ako dostatočnú mieru opatrnosti pri poskytovaní úveru za účelom ochrany hospodárskych záujmov spoločnosti. V prípade, žeby poškodená spoločnosť mala podozrenie klient neuvádza pravdivé údaje, nebola by s ním uzatvorená zmluva.

Svedkyňa XXXXX vypovedala, že v roku XXXXX pracovala ako úverový pracovník pre poškodenú spoločnosť. Jej náplňou bolo spisovanie a uzatváranie zmlúv. Čo sa týka zmluvy uzatvorenej s obvineným uviedla, že do žiadosti o úver obvinený uviedol, že pracuje v spoločnosti XXXXX ďalej uviedol svoje príjmy a svoje výdavky spočívajúce za elektrinu, vodu a plyn vo výške 50,- € a ďalšie záväzky vo výške 20,- €. Podľa svedkyne obvinený neuviedol žiadne nesplatené úvery, resp. ďalšie úvery ktoré by nesplácal. Následne obvinenému bol schválený úver a boli mu poskytnuté finančné prostriedky vo výške 300,- €. Ďalej dodala, že rozdiel v príjmoch a výdavkoch na základe predložených údajov obvineným postačoval na krytie splátok. U obvineného sa jednalo o opakovaného klienta, s ktorým dovtedy poškodená spoločnosť nemala negatívne skúsenosti, bol mu preto poskytnutý úver. Svedkyňa uviedla, že obvinený úver nesplácal, prvú splátku uhradil 12.10.2017.

V zmysle ustanovenia § 8 Tr. zák. je trestným činom protiprávny čin, ktorého znaky sú uvedené v tomto zákone, ak tento zákon neustanovuje inak.

Prečinu podľa § 222 ods. 1 Tr. zák. sa dopustí ten, kto vyláka od iného úver alebo zabezpečenie úveru tým, že ho uvedie do omylu v otázke splnenia podmienok na poskytnutie úveru alebo na splácanie úveru, a tak mu spôsobí malú škodu, potrestá sa odňatím slobody na jeden rok až päť rokov.

Podľa § 50 ods. 1 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, priestupku sa dopustí ten, kto úmyselne spôsobí škodu na cudzom majetku krádežou, spreneverou, podvodom alebo zničením alebo poškodením veci z takého majetku, alebo sa o takéto konanie pokúsi.

Dňa 16.04.2020 boli na tunajšiu prokuratúru doložené listiny a to Uznesenie

Okresného súdu Banská Bystrica XXXXX ktorým bol vyhlásený konkurz na majetok dlžníka XXXXX, konkurz uznal za hlavné insolvenčné konanie a vyzval veriteľov, aby si svoje pohľadávky prihlásili u správcu. Súčasne boli obvinený zaslané aj potvrdenia Poštovej banky a.s. z ktorých vyplynulo, že boli na účet IBAN XXXXX poukázané sumy dňa XXXXX vo výške 10,- €, XXXXX vo výške 217,- €, XXXXXo výške 217,- €, XXXXX vo výške 25,- €, XXXXX vo výške 10,- €, XXXXX vo výške 25,- €, XXXXX vo výške 25,- € a XXXXX vo výške 25,- €, pričom pri všetkých vkladoch bol uvedený variabilný symbol XXXXX.

Vykonaným vyšetrovaním v danej veci sa nepodarilo obvinenej preukázať, že by sa dopustila prečinu podvodu. Trestný čin vymedzuje Trestný poriadok komplexom presne definovaných objektívnych a subjektívnych znakov, ktoré v súhrne vytvárajú skutkovú podstatu trestného činu. Ako sa skutok prejavuje vo vonkajšom svete definuje objektívna stránka skutkovej podstaty, ktorá je tvorená súhrnom znakov charakterizujúcich konanie a následok, vrátane kauzálneho vzťahu medzi nimi. Na naplnenie objektívnej stránky trestného činu úverového podvodu sa vyžaduje, aby páchatel' uviedol niekoho do omylu v otázke splnenia podmienok na poskytnutie úveru alebo na splácanie úveru, a tak mu spôsobil malú škodu. Omyl je rozpor medzi predstavou a skutočnosťou, páchatel' však musí o ňom vedieť už v čase, keď dochádza k uzatvoreniu zmluvy. Omyl musí však mať určitú kvalitu, nestačí akákoľvek nepravda a musí byť spôsobilý oklamať iného v konkrétnej situácii. Ak osoba vykonávajúca v omyle majetkovú dispozíciu má povinnosť vyplývajúcu zo zákona, zmluvy alebo zvyklostí preskúmať tvrdenia iných osôb prostriedkami bežne dostupnými a v obdobných prípadoch aj bežne používanými, nemožno len na základe uvedenia nepravdy, resp. opomenutia uviesť dôležité okolnosti považovať uvedenie nepravdy, resp. opomenutie uviesť rozhodujúce skutočnosti za uvádzanie do omylu v zmysle skutkovej podstaty trestného činu úverového podvodu.

Mám za to, že v danom prípade treba brať do úvahy aj v súlade s judikovanými názormi Najvyššieho súdu SR aj tzv. dodržanie obvyklej miery opatrnosti osoby, ktorá je uvádzaná do omylu. Povinnosť dodržiavať obvyklú mieru opatrnosti má podľa § 415 Občianskeho zákonníka aj každý účastník civilno-právneho vzťahu vrátane obchodno-právneho vzťahu, teda v záväzkových vzťahoch nielen dlžník, ale aj veriteľ.

Spoločnosti poskytujúce úvery prichádzajú v rámci svojho predmetu činnosti pravidelne do kontaktu s uvádzaním nepravdivých údajov, pričom majú možnosť, a v rámci dostupných možností aj povinnosť si deklarované údaje preveriť a pri zachovaní potrebnej miery opatrnosti aj rozpoznať nepravdivosť tvrdenia.

Vyhodnotením všetkých dôkazov zadovážených v danej veci v súlade s § 2 odsek 12 Tr. por. jednotlivo i v ich súhrne som dospela k záveru, že v danej veci absentuje naplnenie objektívnej stránky prečinu úverového podvodu, keď zo samotných výsluchov zástupkyne poškodeného XXXXX a mandatárky spoločnosti XXXXX vyplynula tá skutočnosť, že v procese uzatvárania úverovej zmluvy s obvineným sa zrejme spoliehali na jeho vyjadrenia, keďže obvinený bol ich opakovaným klientom a teda podľa nich nemali pochybnosť o jeho solventnosti, preto predmetné previerky u obvineného brali ako dostatočnú mieru opatrnosti pri poskytnutí úveru obvinenému. Ďalej vyplynulo, že poškodená spoločnosť

štandardne bonitu a spoľahlivosť klienta overujú tým spôsobom, že údaje dlžníka zadávajú do ich interného systému PRODIG a overia tým aj ostatné údaje z verejne dostupných zdrojov na internete ako napr. obchodný register, register dlžníkov sociálnej poisťovne, evidenciu odcudzených a stratených občianskych preukazov a pod.. Systém PRODIG však nie je so systémom SOLUS prepojený z dôvodu finančnej náročnosti, nakoľko je to spoplatnená služba a využívanie tejto služby by bolo spojené s neúmernymi nákladmi pre poškodenú spoločnosť. Z toho dôvodu poškodená spoločnosť z ekonomických dôvodov od registra SOLUS upustila. V tejto súvislosti je potrebné poznamenať, že register SOLUS je úverový register informácií o klientoch – fyzických osobách, ktoré majú problém plniť svoje záväzky, teda sú v ňom zaznamenané negatívne informácie o klientoch. Do tohto registra je zaevidovaná každá fyzická osoba, ktorá mešká pri plnení svojich úverových, leasingových a iných záväzkoch, omeškala sa viac ako 2x s platením po sebe idúcich splátok a v žiadosti o úver neuviedla pravdivé a neúplné osobné informácie. Účelom tohto nebankového registra je predchádzanie zvyšovaniu počtu dlžníkov, ktorí nemajú disciplínu pri splácaní úveru, predchádzať zadlžovaniu klientov, znížiť finančné strany veriteľov a prispieť k zvýšeniu vymožitelnosti dlhov po splatnosti.

Spoločnosť XXXXX ako poškodená strana podľa môjho názoru mala viac dbať na ochranu svojich majetkových záujmov. Bolo nutné, aby v prvom rade ona obozretne postupovala a aby dodržala aspoň elementárne zásady opatrnosti, ktoré podľa mňa boli pre ňu dosiahnuteľné a to preverením v registri SOLUS, aj keď bola táto služba spoplatnená, jej zistením by však dôkladne bola preverila tvrdenia obvineného. Za danej situácie, keďže samotná poškodená strana svojou zjavnou neopatrnosťou, ktorej sa mohla ľahko vyvarovať, keďže nedbala o ochranu svojho majetku, potom sa s dôsledkami takejto neistoty musí vysporiadať taktiež sama a to za použitia prostriedkov súkromného práva.

Záverom uvádzam, že miera pravdepodobnosti spáchania prečinu obvineným musí byť pri podaní obžaloby podstatne vyššia ako pri vznášaní obvinenia. V priamom protiklade s tým však v posudzovanom prípade od vznesenia obvinenia, ďalšími vykonávanými dôkazmi dochádzalo k oslabovaniu dôvodnosti obvinenia XXXXX. Vzhľadom k tomu, že v prípravnom konaní nasledujúcom po vznesení obvinenia v posudzovanom prípade neboli získané ďalšie dôkazy, ktoré by podporili záver v dôvodnosť vedeného trestného stíhania vo vzťahu k obvinenému je potrebné prijať záver, že skutok pre ktorý mu bolo vznesené obvinenie, obvinený nespáchal. Neprichádza do úvahy vykonať žiadne ďalšie dôkazy, od ktorých by bolo možné dôvodne očakávať, že prinesú ďalšie relevantné zistenia. Vyhodnotenie vykonaných dôkazov vedie k záveru, že skutok, pre ktorý sa proti obvinenému vedie trestné stíhanie, nie je trestným činom a nie je ani dôvod na postúpenie veci.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti a predovšetkým na absenciu dôkazov, ktoré by s potrebnou mierou istoty odôvodňovali postavenie obvineného pred súd, keď poškodená strana dôkladne neskúmala, ani nepreverovala či sú u obvineného splnené podmienky na poskytnutie, resp. na splácanie úveru, teda jeho úverové zaťaženie a s tým spojené výdavky, ktoré by mohli reálne ovplyvniť jeho možnosť splácať poskytnutý úver. Vzhľadom na uvedené je teda zrejmé, že v predmetnej veci absentuje znak uvedenia do omylu, teda nejde o prečin úverového podvodu. Ku škode na majetku poškodeného došlo výlučne z dôvodu nedodržania elementárnej miery opatrnosti.

Za situácie, keď poškodený sám svojou zjavnou neopatrnosťou, ktorej sa mohol ľahko vyvarovať, pristúpil k neistej finančnej dispozícii a vynaložil finančné prostriedky, potom sa s dôsledkami tejto neistoty musí vysporiadať sám a to za použitia prostriedkov súkromného práva. Z hľadiska princípov, na ktorých je založený demokratický štát je neprijateľné, aby trestným postihom jedného účastníka súkromnoprávneho vzťahu bola nahradzovaná nevyhnutná miera opatrnosti druhého účastníka pri ochrane vlastných práv a majetkových záujmov. Trestným postihom nie je možné nahrádzať inštitúty iných právnych odvetví, ktoré sú určené na ochranu majetkových práv a záujmov.

Týmto rozhodnutím nie je dotknuté právo poškodeného uplatňovať si svoje oprávnené nároky v civilnom konaní alebo inom konaní, resp. si prihlásiť svoju pohľadávku u správcu, ktorý bol ustanovený obvinenému XXXXX vo vyššie označenom uznesení Okresného súdu XXXXX sp. zn. XXXXX Tiež v súvislosti s týmto je potrebné poznamenať, že obvinený v zmysle predložených dokladov sumu spočívajúcu v istine už uhradil.

V zmysle ustanovenia § 215 odsek 1 písmeno b) Tr. por., prokurátor zastaví trestné stíhanie, ak nie je tento skutok trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci.

Vzhľadom na uvedené som trestné stíhanie v súlade s § 215 odsek 1 písmeno b) Tr. por. zastavila, pretože tento skutok nie je trestným činom a nie je ani dôvod na postúpenie veci.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorú možno podať orgánu, ktorý rozhodnutie vydal, do troch pracovných dní od oznámenia uznesenia. Sťažnosť má odkladný účinok. (§ 185 a nasl. Tr. por.)

JUDr. Drahomíra Hrončeková
prokurátorka